

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Vtrum angeli proficiant in merito, & præmio vsque ad iudicium. D. E. F. G.
H

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Vtrum angeli proficiant in merito vel in premio vsque ad iudicium.

D

Præterea illud considerari oportet. Vtrum angeli boni in premio vel in merito proficiant vsque ad iudicium. Quod in meritis proficiant, atque quotidie magis ac magis mereantur, quibusdam videtur, ex eo quia quotidie hominum utilitatibus inseruiunt, eorumque profectibus student. Quibus etiam nihilominus videtur quod & in premio proficiant, scilicet, in cognitione & dilectione Dei. Licet enim (vt aiunt) in confirmatione beatitudinem acceperint æternam, atque perfectam, augetur tamen quotidie eorum beatitudo, quia magis ac magis diligunt atque cognoscunt: & est eorum charitas (qua Deum & nos diligunt) & meritum & præmium. Meritum, quia per eam, & obsequia ex ea nobis impensa merentur, & in beatitudine proficiunt: & ipsa eadem est præmium, quia ea beati sunt.

Authoritatibus confirmant, quod dicunt.

E

Et quod angeli proficiant in cognitione, ac per hoc in beatitudine, testimoniis sanctorum confirmant. Dicit. n. Esaias ex persona angelorum Christi ascenditis magnificentiam admirantium: Quis est iste qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Et in Ps. Quis est iste rex gloriæ? Ex quibus apparet, quod mysterium verbi incarnati plene cognouerunt angeli post implerionem quam ante. Et sicut in cognitione huius mysterii profecerunt, ita dicunt eos in Deitatis cognitione proficere. Quod autem in huiusmodi mysterii cognitione profecerint, euidenter docet Apost. Ephes. 3. 6. In 9. Hier. in comment. ad id cap. 3. Quæ sit dispensatio sacramenti absconditi a seculis in Deo, vt innotescat multiformis sapientia Dei per Ecclesiam principibus & potestatibus in cælestibus. Super quem locum dicit Hier. Angel. dignitates præfatum mysterium ad purum non intellexisse, donec completa est passio Christi & Apost. prædicatio per gentes dilatata.

Y 2

Quod

Quibusdam videtur quod proficiant in premio.

Esai. 63. 7.

Psalm. 23.

Ephes. 3. 6.

In 9. Hier.

in com-

ment. ad id

cap. 3. Quæ

sit dispensa-

tio mysterii

absconditi.

Quod in hac sententia videtur August. aduersari Hieron.

*Aug. 19. non
longe à prin-
cipio tom 3.
super Gen.
li. 5. c. 19.
Ibidem in-
ferius.*

*Hayma in
commen su-
per ep. Pauli
ad Ephes. 3.*

His autem videtur contradicere Aug. super eundem locum epistolæ dicens: Non latuit angelorum mysterium regni cœlorum, quod opportuno tempore reuelatum est pro salute nostra. Illis ergo seculis innotuit supra memoratū mysteriū: quia omnis creatura non antè secula, sed à seculis est. Attende Lector, quia videntur dissentire in hac sententia illustres doctores. Ideoque vt omnis repugnàtia de medio tollatur, prædicta verba Haymonem sequentes ita determinemus, vt illis angelis, qui maioris dignitatis sunt, & per quorum ministerium illa nunciata sunt, ex parte cognita seculis fuisse, vt pote familiaribus & nuncijs. Illi vero, qui minoris dignitatis sunt, incognita extitisse dicamus, vsquequo impleta sunt, & perfectam prædicata: & tunc ab omnibus angelis perfectè fuerunt cognita. Constat itaque omnes angelos in cognitione diuinorum mysteriorum secundum processum temporis profecisse. Vnde non incongruenter ipsi iidem dicunt, angelorum scientiam ac beatitudinem augeri vsque ad futuram consummationem, quando in scientia ac beatitudine ita perfectissimi erunt, vt nec augeatur, amplius nec minuatur.

Aliorum opinio, qui dicunt angelos in quibusdam prædictorum non profecisse.

Alii autem dicunt, angelos in confirmatione tanta Deitatis dilectione atque noticia fuisse præditos, vt in his vltimis non profecerint nec profecturi sint. Profecerunt tamen in scientia rerum exteriorum, sicut in cognitione sacramenti in carnatione & huiusmodi, sed non in contemplatione Deitatis: quia Trinitatē in vnitatem, atque vnitatē in Trinitate non plenè intelligunt siue intellecturi sunt, quod ab ipsa cōfirmatione perceperunt. Ita etiam dicunt eos in charitate non profecisse post cōfirmationem, qui

quia eorum charitas postea non est aucta: & sic dicunt non profecisse in meritis, sed hoc quantum ad vim merendi, non quantum ad numerum meritorum. Plura enim bona fecerunt postea, quæ tunc non fecerant: sed eorum charitas ex qua illa processerunt, non est aucta, ex qua tantum meruerunt antequam ista adderentur, quantum postea his adiectis. Illud verò quod alij superius dicunt, probabilius videtur, scilicet quod angeli usque ad iudicium in scientia & alijs proficiant.

Quædam authoritates videntur obuiare probabiliori sententiæ.

H

Quibus tamen videntur obuiare quorundam authoritatum verba. Ait enim Isidorus de summo bono, Angeli in verbo Dei omnia sciunt antequam fiant: sed nec omnes, nec omnia perfecte angelos scire dixit, & ideò eos in scientia proficere non remouit. Greg. in l. dialogor. ait. Quid est, quod ibi nesciant, Vbi scientem omnia sciunt? Vbi videtur dicere, quod omnia sciunt angeli, & nihil sit quod nesciant. Sed accipiendum est hoc de his, quorum cognitio beatum facit cognitorem: vt sunt ea quæ ad mysterium Trinitatis & vnitatis pertinent

*Isidor. lib. 1.
ca. ad mediũ.
cap. 12.*

*Greg. lib. 4.
dial. c. 3.
Et lib. 2. c. 2.
in c. 1. Job.*

POST CONSIDERATIONEM DE ANGELIS habitam, agitur de aliarum rerum creatione, & præcipue de operum sex dierum distinctione.

DISTINCT. XII.

A

HÆc de angelicæ naturæ conditione dicta sufficiant. Nunc superest de aliarum quoque rerum distinctione, nonnulla in medium proferre. Cum Deus in sapientia sua angelicos condidit spir. alia etiam creauit, sicut ostendit supradicta scriptura Gen. quæ dicit. In principio Deum creasse cælum, i. angelos, & terram, scil. materiam

*Aug. c. 5. li. 1.
de Gen. contra
Manich.
in fine.*

Y 3

quatuor